

Opgave 1 De gewone burger

Bij deze opgave hoort tekst 1.

Inleiding

De publieke omroep streeft ernaar om alle geluiden uit de samenleving te laten horen, aldus bestuursvoorzitter Shula Rijxman. Tijdens de verkiezingscampagne waren er volop programma's op tv waarbij 'gewone' burgers aan het woord kwamen. Jan Eikelboom van Nieuwsuur wijst er echter op dat het beeld dat de media van bepaalde groepen schetsen, lang niet altijd overeenkomt met de werkelijkheid (tekst 1).

Lees de regels 1 tot en met 34 van tekst 1.

Media vervullen verschillende functies binnen een democratie, waaronder de informatiefunctie. Onder deze functie valt onder andere de agendafunctie.

- 2p 1 Leg uit welke **andere** twee politieke functies van de media, die vallen onder de informatiefunctie, te herkennen zijn in de regels 1 tot en met 34 van tekst 1.

Rijxman, bestuursvoorzitter van de NPO, streeft ernaar om in het aanbod van de publieke omroep alle geluiden uit de samenleving te laten horen.

- 3p 2 – Welk uitgangspunt van het mediabeleid is in dit streven te herkennen? Om dit uitgangspunt te realiseren, heeft de overheid wettelijke voorschriften voor de programmering van de publieke omroep vastgesteld.
- In welke wet zijn deze voorschriften te vinden?
 - Welk orgaan ziet toe op de naleving van deze wet?

Stelling: Door toenemende commercialisering kan het streven van de NPO om alle geluiden uit de samenleving aan bod te laten komen, onder druk komen te staan.

- 1p 3 Leg de bovenstaande stelling uit met behulp van een omschrijving van het begrip commercialisering.

Lees de regels 35 tot en met 51 van tekst 1.

Volgens Eijkelboom worden PVV'ers in de media weggezet als 'schreeuwende tokkies'. Dit is een voorbeeld van stereotypering. Een van de criteria om van stereotypering te kunnen spreken, is dat het een sterk generaliserend/vertekend/eenzijdig/vereenvoudigd beeld van de werkelijkheid betreft.

- 2p 4 Geef twee **andere** criteria voor stereotypering.

Volledige objectiviteit bestaat niet: het beeld dat media schetsen zal nooit volledig overeenstemmen met de werkelijkheid. Een redactie die meer gemengd is, kan echter wel bijdragen aan een minder eenzijdig beeld van de werkelijkheid, zo wordt gesteld in de regels 50-51 van tekst 1.

- 2p 5 Leg uit op welke wijze een meer gemengde redactie zou kunnen bijdragen aan een minder eenzijdig beeld van de werkelijkheid. Betrek in je uitleg een omschrijving van het begrip referentiekader.

Lees de regels 52 tot en met 75 van tekst 1.

Lang niet alle bezorgde burgers hebben angst voor de islam of vluchtelingen. Wel hebben deze burgers volgens Eijkelboom iets anders met elkaar gemeen: ze zijn allemaal negatief over politici. Populisten spelen hierop in.

- 1p 6 Welk kenmerk van populisme sluit goed aan bij deze opvatting van 'de bezorgde burger' over politici?

Lees de regels 76 tot en met 84 van tekst 1.

Massamedia vervullen verschillende functies voor de samenleving, zoals de socialiserende functie en de informatiefunctie.

- 2p 7 Leg uit welke **andere** maatschappelijke functie van de media te herkennen is in de regels 76 tot en met 84 van tekst 1.

Opgave 1 De gewone burger

tekst 1

Meer gewone burgers op tv; niet alleen de boze

Bij de Tweede Kamerverkiezingen stemde een op de drie Nederlanders op basis van de informatie die ze kregen van de publieke omroep. Dat zei Gijs van Beuzekom, netmanager van NPO 2, gisteren in Hilversum bij het omroepdebat.

Het debat van dinsdag had als centrale vraag of de publieke omroep wel alle geluiden in de samenleving laat horen. In november zei bestuursvoorzitter Shula Rijxman dat de NPO beter zijn best ging doen om alle soorten Nederlanders aan het woord te laten. Tijdens de verkiezingscampagne kwam vervolgens een stroom van programma's op gang met kiezers uit het land.

EénVandaag, Pauw & Jinek, Brandpunt, Nieuwsuur, het herrezen Lagerhuis; allemaal haalden ze gewone burgers binnen. Is de omroep geslaagd in de opzet?

Rijxman vindt van wel, net als andere sprekers dinsdag. Zij zei dinsdag dat het tonen van alle lagen van de bevolking een belangrijke taak is van de omroep, opdat de kijker via de tv ook kennismakt met de ander: "Een voorwaarde voor een goed functionerende democratie is dat er een minimaal gedeeld beeld van de werkelijkheid bestaat."

35 Beeld komt niet overeen met werkelijkheid

Jan Eikelboom van Nieuwsuur zet daar echter vraagtekens bij. "Het beeld in de media komt niet overeen met de werkelijkheid. Dat geldt voor Antillianen, moslims, maar ook voor bijvoorbeeld PVV'ers, die worden weggezet als schreeuwende tokkies¹⁾."

45 Bert Huisjes van omroep WNL: "De meeste redacteuren wonen in Amsterdam en vinden het probleem met bakfietsen veel urgenter dan mensen uit Apeldoorn."

50 Een van de oplossingen zou zijn om de redacties gemengder te maken.

Eikelboom maakt voor Nieuwsuur binnenlandse reportages. In de serie 'Buiten het Binnenhof' portretteerde hij een breed palet aan gewone burgers. "Er komen op tv best veel burgers aan het woord", zei hij voor aanvang van het debat in Hilversum. Dat is volgens Eikelboom niet louter een reactie op de opkomst van het populisme. "Het heeft ongetwijfeld met Trump en Wilders te maken. Maar het gaat om bezorgde burgers in brede zin. Er zijn ook veel burgers ontevreden die geen angst voor de islam of vluchtelingen hebben."

Eikelboom zegt dat hij is geschrokken van de kloof tussen burgers en politiek. “Of burgers zich nu zorgen
70 maken over moslims, populisme of armoede; ze zijn allemaal negatief over politici. Politiek is te negatief, er is een gebrek aan fatsoen, en iedereen begint over die duizend
75 euro die premier Rutte had beloofd.”

Waarom laat de omroep zoveel gewone mensen aan het woord?
“Deze samenleving bestaat uit eilandjes en men weet niet meer wat
80 er op andermans eiland gebeurt. De kloven ontstaan door onwetendheid. De publieke omroep kan, door verbreding te zoeken, bruggen slaan tussen die eilanden.”

naar: nos.nl, 24 maart 2017

noot 1 De term tokkie wordt gebruikt als een scheldwoord voor een persoon of groep mensen met een asociale mentaliteit/asociaal gedrag.